

Kredit kupcu

(Program kreditiranja kupaca / banaka u inozemstvu)

Svi uvjeti kreditiranja po ovom programu u skladu s pravilima utvrđenim OECD konsenzusom

1. Cilj Programa kreditiranja i namjena kredita

Cilj Programa kreditiranja je omogućiti konkurentnost izvoznicima na međunarodnim tržištima (odobranjem dužih rokova otplate kupcima u inozemstvu), povećanje likvidnosti izvoznika te umanjivanje rizika s kojima se izvoznici susreću pri sudjelovanju u međunarodnoj razmjeni.

Namjena ovog Programa je kreditiranje izvoza roba i usluga.

2. Korisnici kredita

Korisnik kredita može biti:

- poslovna banka kupca s kojim je izvoznik zaključio izvozni ugovor ili
- kupac uz prihvatljivo osiguranje.

3. Način kreditiranja i podnošenja zahtjeva za kredit

HBOR može kreditirati kupca u inozemstvu:

- sufinanciranjem izvoznih poslova zajedno s drugim bankama ili
- samostalnim kreditiranjem banke ili kupca u inozemstvu.

Zahtjev za odobrenje kredita podnosi izvoznik koji se obvezao, prema zahtjevu kupca ili uvjetima međunarodnog natječaja, ponuditi izravan kredit kupcu kojim će se platiti potraživanje iz izvoznog ugovora.

Zahtjev za odobrenje kredita inozemnom kupcu ili njegovoj banci izvoznik podnosi izravno HBOR-u i to u pravilu **prije zaključenja izvoznog ugovora**.

Odobrena sredstva kredita po Programu, po ispunjenju preduvjeta iz Ugovora o kreditu, izravno se isplaćuju na račun izvoznika u valuti izvoznog ugovora, a **kredit otplaćuje kupac u inozemstvu ili njegova poslovna banka**.

4. Iznos i otplata kredita

Kredit može iznositi najviše 100% vrijednosti izvoznog ugovora za rokove otplate do dvije godine, odnosno najviše 85% iznosa izvoznog ugovora za rokove otplate duže od dvije godine.

Za rokove otplate duže od dvije godine, u izvoznom ugovoru mora biti definirano avansno plaćanje koje mora biti uplaćeno u pravilu prije prvog korištenja odobrenih kreditnih sredstava i / ili međuplaćanje (gotovinsko) koje u cijelosti mora biti uplaćeno prije zadnjeg korištenja odobrenih sredstava u najmanjem iznosu od 15% vrijednosti izvoznog ugovora. Ovaj iznos kupac mora uplatiti na račun izvoznika u pravilu prije prvog korištenja odobrenih kreditnih sredstava. Iznos gotovinskog plaćanja kod kreditiranja izgradnje brodova mora biti minimalno 20% vrijednosti ugovorene cijene.

Vrijednost izvoznog ugovora podrazumijeva ukupnu vrijednost izvezene robe i usluga koje kupac mora platiti (ne uključuje lokalne troškove i kamate).

Iznos lokalnih troškova financiranih iz HBOR-ovog kredita kupcu/banci ne smije po visini prelaziti 30% vrijednosti izvoznog ugovora. Lokalni troškovi podrazumijevaju izdatke za robe i usluge u kupčevoj zemlji koji su neophodni za izvršenje izvoznog ugovora.

Kredit se ugovara u valuti izvoznog ugovora.

Otplata (prema vrsti robe i usluga koje se izvoze):

- Potrošna roba uporabnog vijeka do 1 godine i povezane usluge - do 6 mjeseci;
 - Potrošna roba uporabnog vijeka preko 1 godine i povezane usluge - do 2 godine;
 - Dijelovi i komponente i povezane usluge - do 5 godina;
 - Kvizikapitalna dobra¹ i povezane usluge - do 5 godina;
 - Kapitalna dobra i povezane usluge - do 10 godina;
 - za financiranje izgradnje hidro i termo elektrana, projekte na bazi energije vjetra, geotermalne, solarne i bioenergetske projekte, projekte plimnih elektrana te projekte za pitku vodu i odvodnju - do 15 godina.
- a) datum kada kupac robe ulazi u njezin fizički posjed u zemlji uvoza - prodaja opreme koja se sastoji od zasebnih jedinica pojedinačno upotrebljivih;
- b) datum kada kupac preuzme cjelokupni pogon koje je predmet izvoznog - izgradnja cijelog pogona (termoelektrane ili slično), ukoliko ne postoji odgovornost za puštanje istoga u rad, odnosno nije ugovoren "ključ u ruke"
- c) datum završetka radova - građevinski radovi, ukoliko izvođač nije odgovoran za puštanje objekta u upotrebu
- d) datum kada su nakon instaliranja i izgradnje izvršeni preliminarni testovi i provjere o spremnosti pogona za korištenja - u slučaju ugovorne odgovornosti dobavljača ili izvođača za ispravnost i puštanje u rad ili na uporabu pogona, (primjenjuje se bez obzira je li postrojenje preuzeto od strane kupca sukladno uvjetima u izvoznom ugovoru i nevezano za daljnje obveze koje je dobavljač ili izvođač preuzeo (npr. garancija o tehničkoj ispravnosti postrojenja ili osposobljavanje lokalnog osoblja za rad na pogonu);
- e) datum isporuke za svaki dio posebno ili prosjek nekoliko isporuka posebno - u slučajevima navedenim od b) do d), kada ugovor uključuje zasebne isporuke pojedinačnih dijelova projekta.

Otplata glavnice: Glavnicu je moguće otplaćivati u mjesečnim, tromjesečnim, šestomjesečnim ili dvanaestomjesečnim jednakim ratama², a prva rata dospijeva na naplatu 1, 3, 6 ili 12 mjeseci nakon datuma početka otplate kredita ovisno o odabranom načinu otplate glavnice.

Prijevremena otplata moguća je uz prethodnu pisanu obavijest HBOR-u, te uključuje plaćanje naknade za prijevremeni povrat kredita.

¹ Kapitalna dobra niže pojedinačne vrijednosti.

² Otplata u dvanaestomjesečnim ratama dozvoljena je iznimno tj. samo ukoliko priroda projekta opravdava ovakav način otplate glavnice.

5. Kamatna stopa

Kamatna stopa ovisi o bonitetu banke, bonitetu kupca, državi izvoza i izvoznom poslu, a može biti fiksna ili varijabilna. Kamata se obračunava mjesečno, tromjesečno, šestomjesečno ili dvanaestomjesečno (ovisno o odabranom načinu otplate glavnice).

Kamata za vrijeme korištenje kredita ne pripisuje se glavnici, već se otplaćuje.

1) Fiksna kamatna stopa

Kamatna stopa u trenutku zaključenja ugovora o kreditu ne može biti niža od međunarodno propisane najniže kamatne stope – Komercijalna Referentna Kamatna Stopa (Commercial Interest Reference Rate - CIRRR) za valutu izvoznog ugovora. Ukoliko se kamatna stopa utvrđuje prije zaključenja ugovora o kreditu (indikativnom ponudom, pismom namjere ili sličnim dokumentom), ista ne može biti niža od CIRRR stope uvećane za 0,2%. Kamatna stopa na ovaj način može se utvrditi na najdulje razdoblje od 120 dana.

2) Varijabilna kamatna stopa

Varijabilna se kamatna stopa u pravilu utvrđuje na bazi primjenjive LIBOR ili EURIBOR stope uvećane za maržu čija visina ovisi o bonitetu kupca/banke, zemlji izvoza i izvoznom poslu.

6. Naknade

Naknada za obradu kreditnog zahtjeva

- do 1% jednokratno na iznos odobrenog kredita³
- naplaćuje se prije prvog korištenja kredita

Naknada za rezervaciju sredstava

- obračunava se u pravilu kvartalno u visini do 1% godišnje na iznos odobrenih a neiskorištenih sredstava, počevši od datuma ispunjenja dokumentarnih preduvjeta iz Ugovora o kreditu do isteka roka korištenja.

7. Korištenje kredita

Rok korištenja odobrenih sredstava ovisi o pojedinostima izvoznog posla odnosno projekta i određuje se Ugovorom o kreditu sukladno rokovima i uvjetima izvoznog ugovora. Sredstva kredita isplaćuju se izravno na devizni račun izvoznika.

8. Instrumenti osiguranja

Za osiguranje urednog izvršenja obveza po kreditima temeljem ovog Programa, HBOR će u pravilu tražiti neopozivu, bezuvjetnu bankarsku garanciju na prvi poziv, u iznosu kredita uvećanog za sve pripadajuće kamate, naknade i troškove, s rokom važenja u trajanju do isteka krajnjeg roka otplate kredita produženog za *respiro* razdoblje.

9. Ostale odredbe

Na sve ono što u ovom Programu kreditiranja nije određeno primjenjuju se Odluka o općim uvjetima kreditnog poslovanja HBOR-a, Opći uvjeti osiguranja plasmana HBOR-a, Odluka o kamatnim stopama HBOR-a i Pravilnik o načinu i rokovima obračuna kamata, Odluka o naknadama za usluge koje obavlja

³ Na snazi je privremena mjera sniženja naknade za obradu zahtjeva koja iznosi 0,5% i primjenjuje se na sve zahtjeve za kredit zaprimljene u HBOR-u od 01.01.2017. godine i odobrene do 31.12.2018. godine.

HBOR i Pravilnik o načinu obračuna naknada, te odredbe ostalih akata HBOR-a i odluke nadležnih tijela HBOR-a.

10. Potrebna dokumentacija

a) Korisnik kredita (kupac ili banka kupca u inozemstvu)

- Izvadak iz odgovarajućeg registra u kojeg je upisan kupac/banka kupca u inozemstvu, preveden na hrvatski jezik od strane ovlaštenog sudskog tumača
- Podaci o vlasničkoj strukturi
- Izjava korisnika kredita o povezanim osobama
- Lista ovlaštenih potpisnika za zastupanje poslovnog subjekta
- Lista ovlaštenih potpisnika za potpisivanje naloga za isplatu i raspolaganje sredstvima na računima
- Nacrt teksta izvoznog ugovora
- Račun dobiti i gubitka za posljednje dvije poslovne godine
- Bilanca za posljednje dvije poslovne godine
- Revidirano financijsko izvješće
- Godišnje izvješće
- Pismo namjere ili drugi pisani dokument inozemne banke, a iz kojeg je vidljiva namjera/spremnost banke za izdavanje garancije, ukoliko je garancija ponuđena kao instrument osiguranja po kreditu;
- (Obrasci) Upitnik za pravne osobe, Podaci o stvarnim vlasnicima stranke-podnositelja zahtjeva za kredit, Tabela 1 i 2 - Prilog Podacima o stvarnim vlasnicima stranke-podnositelja zahtjeva za kredit, Upitnik za strane politički izložene osobe

b) Izvoznik

- Izvod iz sudskog registra, s uključenim zadnjim izmjenama
- Osnivački akti društva (Društveni ugovor za d.o.o., Statut za d.d.), zadnji pročišćeni tekst
- Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema NKD-u
- Podaci o solventnosti (BON 2/SOL 2) ne stariji od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva, Podaci o bonitetu (BON 1)
- Godišnji financijski izvještaji za protekle dvije poslovne godine sastavljeni sukladno Zakonu o računovodstvu: Bilanca - obrazac POD-BIL, Račun dobiti i gubitka - obrazac POD-RDG, Dodatni podaci - obrazac POD-DOP te prema potrebi i Izvještaj o novčanom tijeku - obrazac POD-NTD i POD-NTI, Bilješke uz financijska izvješća
 - Za društva obveznike konsolidacije godišnjih financijskih izvještaja: Konsolidirani izvještaji
 - Za društva obveznike revizije godišnjih financijskih izvještaja: Revidirani izvještaji i kompletno revizorsko mišljenje
- (Obrasci) Upitnik za pravne osobe, Podaci o stvarnim vlasnicima stranke-podnositelja zahtjeva za kredit, Tabela 1 i 2 - Prilog Podacima o stvarnim vlasnicima stranke-podnositelja zahtjeva za kredit, Upitnik za strane politički izložene osobe
- Karton deponiranih potpisa za raspolaganje sredstvima računa

Standardizirani obrazac zahtjeva za kredit i drugi obrasci HBOR-a objavljeni su na mrežnim stranicama HBOR-a ili su dostupni u HBOR-u na zahtjev.

HBOR zadržava pravo zatražiti i drugu dokumentaciju potrebnu za obradu kreditnog zahtjeva.

6. Shema

